

01

መደዩ እና የመረጃዎች መዘባት

የተሳሳተ መረጃና ሆን ተብሎ የሚባቀቁ የተሳሳቱ መረጃዎችን መገንዘብ

ብዙ ሐሰተኛ መረጃዎች በአየር ላይ ይውላሉ እና ይጋራሉ። እኛ ሐሰተኛ ይዘትን ለማመልከት 'ሆን ተብሎ' የሚለቀቁ የተሳሳቱ መረጃ 'እና' 'የተሳሳተ መረጃ' የሚሉትን ቃላት እንጠቀማለን።

ልዩነቱ ምንድነው?

የተሳሳተ መረጃ የሚከሰተው የተሳሳቱ መረጃዎች ሲጋሩ ነው። ነገር ግን የሚያጋራው አካል የተሳሳተ መሆኑን ሳይገነዘብ። ምንም እንኳን ጉዳት ለማድረስ ምንም ፍላጎት ባይኖርም፣ የተሳሳተ መረጃ ጉዳት ያስከትላል። ጥፋው ነገሩ የተሳሳተው መረጃ በቀላሉ ሊስተካከል እና ትክክለኛ እውነታውን ሊያስቀምጥ ይችላል።

አንድ ምሳሌ፡- ከቅርብ ጓደኛዎ መረጃውን በመስማት ምክንያቱም፣ የኤሌክትሪክ ዋጋ በቅርቡ በአጥፍ እንደሚጨምር መረጃ ያጋራሉ። ይህንን መረጃውን ባለማርጋገጥ እና መረጃው የተሳሳተ መሆኑ።

አንድ ሰው ሌሎችን ለማታለል ሆን ብሎ የተሳሳተ መረጃ ሲያጋራ ሆን ተብሎ የተሳሳተ መረጃ ይከስታል። ይህ ማለት የተሳሳተ መረጃን የሚለጠፍ ሰው ለማሳሰብ እና ጉዳት ለማድረስ አስባል ማለት ነው። እውነታዎችን በማቅረብ የተሳሳተ መረጃን ማስተካከል አይቻልም ምክንያቱም ግለሰቡ ቀድሞውኑ ውሸቶችን እያጋራ መሆኑን ያውቃል።

ለምሳሌ፡- አንድ ፖለቲከኛ የአካባቢውን ትምህርት ቤት ለመዘጋት እንደሚደግፍ የሚገልጽ ልክክ ጽሑፍ ታያለህ፣ ይህም ውሸት ነው። ይህንን የሚያጋራው ሰው በፖለቲከኛውን እንዳትመርጠው ይፈልጋል እናም ድምፅህን ለሱ እንዳትሰጥ የተሳሳተ መረጃ እያሰራጩ ነው።

የመወያየ ጥያቄ

- በተሳሳተ መረጃና አውቆ በሚሰራው የተሳሳተ መረጃ መክከል ያለውን ልዩነት በራስህ አባባል መግለጽ ትችላለህ?
- ሐሰተኛ መረጃ አንተንም ሆነ ማህበረሰብህን አንደት ሊጎዳ እንደሚችል የሚያሳይ ምሳሌ ልትሰጠኝ ትችላለህ?
- ከሀሰተኛ መረጃ ማን ያተርፋል?
- በድንገት የተሳሳተ መረጃ ላለማሰራጨት ልንወስዳቸው የሚገቡ አንዳንድ ጥንቃቄዎች ምንድን ናቸው?